

Bjedstrup Skole og Børnehus er en lille Landsbyordning, der ligger i et lille smørhul på toppen af en bakke mellem Ry og Skanderborg.

Vi består af flere afdelinger

- Folkeskole for ca. 78 elever
- Fritidsklub for ca. 60 elever
- Børnehave for ca. 40 børn
- Naturbørnehave for ca. 20 børn

I hverdagen samarbejder vi med lokalområdets dagplejere og alle deres børn. Vi har også fællesskaber med tilknytning til de lokale foreninger bl.a. Liv i Landsbyerne, der samler de små nærliggende landsbyer Svejstrup, Alken, Boes, Bjedstrup, Illerup og Fiirgårde.

I år 2019 lod vi os inspirere af tanken bag "Vild med vilje". Da vi i forvejen er privilegerede af, at vores fælles matrikel (ca. 35.000 m²), har fået lov til at udvikle sig gennem de sidste 162 år, så kunne vi se potentialet i, at inddrage uderummet langt mere i hverdagens undervisning og fritidsliv. Vi kunne se, at vi allerede selv havde taget retningen på mange områder. Derfor vil vi gerne, gennem de næste 3-4 år fortsætte vores projekt med at inddrage Vild med vilje-tanken og lade os se hvad det kan bære os frem til. Det er vigtigt for os, at perioden forbliver en proces, som vi sammen udvikler, fordi målet og produktet er, at vi forhåbentlig sender en masse børn videre i verden, med forståelse og viden om, at naturen omkring os er mangfoldig, livsvigtig og at vi i fællesskab skal værne om den.

Kort sagt er vi et kæmpe insekthotel, hvor rigtig mange arter føler sig tiltrukket af både gode levesteder og et afvekslende spisekammer. Derfor behøver vi heller ikke bevæge os særligt langt væk, for at undersøge og eksperimentere med f.eks. livet i mose og bæk, skovens og markernes vekslende årstider, planters fotosyntese, havernes afgrøder og sommerfuglernes metamorfose. Når vi bevæger os længere væk, så foregår det oftest med skolebussen, på travetur eller på cykel til f.eks. Mossø eller Ry, hvor vi kan besøge skolestuen ved Sdr. Ege og få en sejltur med skoleskibet på Knudsø. Vi benytter vores egen lille minibus (8 prs) til mindre ekskursioner i lokalområdet f.eks. for at observere flagermus i dvale i bunkersene ved Gl.Rye Flyveplads.

Vi har hvert år tilbagevendende traditioner, som er fælles for alle. Vi er med i Danmarks Naturfredningsforenings årlige Affaldsindsamling og begge vore børnehaver er med i arbejdet med Grønne Spirer. Hver sensommer laver vi most af overskuddet fra Æblehaverne og smager på afgrøderne fra vore egne dyrkede haver.

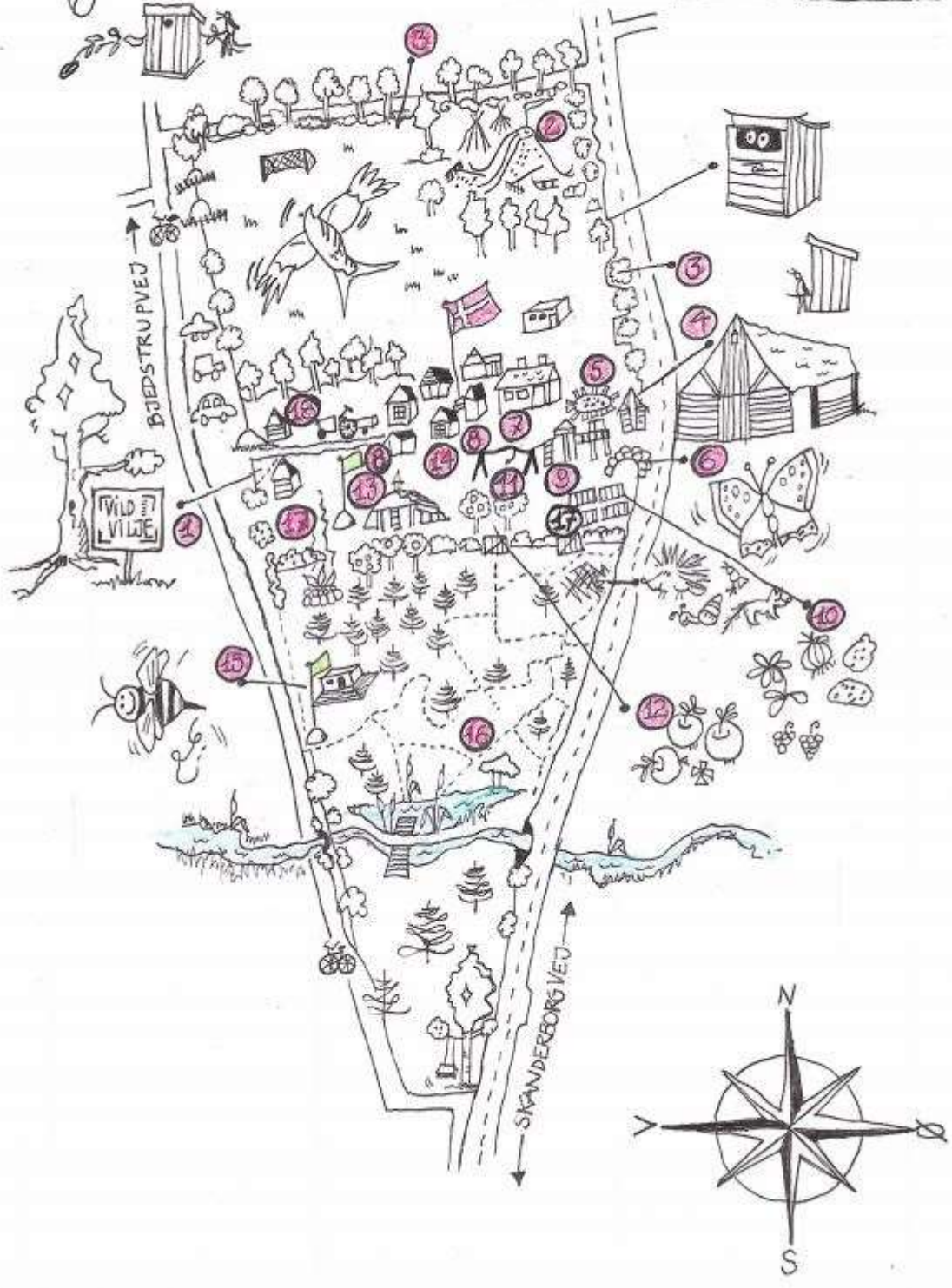

De traditionelle rammer har både aftag og tiltag. Det sidste nye tiltag er, at Indskolingsbørnene er med til at lave høslæt to gange om året. Vi har fået et græsareal i Vildmarken, som slås og rives frit for hø, så det giver mulighed for, at nye planter kan få mere leveplads og dermed bidrager til biodiversiteten. Bagefter holder vi ”rivegilde” med boller og saftvand. Aftaget er f.eks. mindre plæneklipping, mindre klipping af hækkene, saltning og gødning.

I år 2019 anlagde vi en blomstereng, hvor forskellige blomster og urter tiltrak insekter og sommerfugle. Blomsterengen fungerer samtidig som et solur og en kompasrose. I Huggehuset, inviterede vi i foråret 2019 områdetets lokalbefolkning til at lære om de forskellige sommerfugle, og børnene viste frem – både kunstmalerier og tilbud om et kig i mikroskopet, at se skæl på vingefang og et glimt af mosaiksynet på en humlebi. Dermed startede vi, i samarbejde med foreningen Liv i Landsbyerne, for optælling af sæsonens sommerfugle til Naturbasen – Sommerfugleatlas, i vores kvadrat.

Bjedstrup Skole & Børnehøj "VILDE" VILJE

Indholdsfortegnelsen til tegningen af området Bjedstrup Skole og Børnehus

1. Indgang til Bjedstrup Skole og Børnehus (Vild med vilje)
2. Vildmarken
3. 100 meter skoven
4. Huggehuset med plads til f.eks. sommerfugleevent
5. Blomstereng med kompasrose
6. Drømmepladsen
7. Fuglefodring
8. Mobile Haver
9. Sans- og bærhave
10. Skolehaver
11. Skolens Legeplads
12. Æblehaven
13. Børnehaven
14. Fritidsklubben
15. Naturbørnehaven
16. Trekanten med bæk og vandreservoir
17. Kompostbeholdere
18. Porthuse til opsamling og sortering af pap, glas/metal, restaffald, papir

1. Vild med vilje – indgang til Bjedstrup skole og børnehus

2. Vildmarken

Børnene i Indskolingene holder høslæt 2 gange årligt (forår og sensommer). Vi har fået et græsareal i Vildmarken, som slås og rives frit for hø. Det giver mulighed for, at nye planter kan få mere grobund og dermed bidrager til biodiversiteten. Bagefter holder vi "rivegilde" med boller og saftevand.

Børnene i Mellemtrinnet plantede i foråret 2019 forskellige pilehytter. Tanken er bl.a. at det er her man kan finde ro og skygge, mens man undrer sig over alt mellem himmel og jord.

Her er plantet forskellige æble-, blomme- og pæretræer. Det øvrige område udenom er vildnis, som børnene benytter til hulebyggeri og andre slags territorier.

Her er en dejlig bakke, som børnene benytter gennem hele året enten til kælketure, trille/motorikleg eller en rutsjetur ned gennem smatten i regnfulde vintre.

3. 100 meter skoven

Er gamle og meget høje bøgetræer, der omkranser idrætsarealerne. Børnene har været med til at bygge og opsætte redekasser til fuglene. Skanderborg Kommune forærede os i 2018 en uglekasse, så nu har vi to ynglekasser. Meget tidligt om morgenen kan uglerne høres fra skolegården skaterramper. Overalt er der krat og nedfaldne grene, der fungerer som skjul/vinterhi og andet socialt boligbyggeri.

4. Huggehuset

I Huggehuset, inviterede vi i foråret 2019 områdets lokalbefolkning til at lære om de forskellige sommerfugle. Børnene viste frem – både kunstmalerier og tilbud om et kig i mikroskopet, at se skæl på vingefang og et glimt af mosaiksynet på en humlebi. Dermed startede vi, i samarbejde med foreningen Liv i Landsbyerne, optællingen i vores kvadrat af sæsonens sommerfugle til Naturbasen – Sommerfugleatlas.

Vi kan holde udeskole under halvtaget i al slags vejr. Vi opbevarer vores fælles brændedepot og haveredskaber her.

Forstørrelsesglas til krible/krableaktiviteter, snitteknive/save og økser og der er plads til, at opsætte forskellige plakater til brug i undervisningen.

5. Blomstereng med kompasrose

I år 2019 anlagde vi en blomstereng, hvor forskellige blomster og urter tiltrak insekter og sommerfugle. Blomsterengen fungerer samtidig som et solur og en kompasrose. Vi er blevet opmærksomme på, at vi har en del forskellige bier, der høster næring på denne plads.

6. Drømmepladsen

Her er gamle buske og træer, som dufter og lyser med smukke farver. Allermest er her fred og et godt sted at drømme mens man ligger i græsset og holder pause.

7. Fuglefodring

Indskolingen arbejder hvert år med fugle. I vinteren 2020 lavede de foderbrætter til udendørs ophængning. Vi vil gerne trække fuglene tæt på, så børnene får kendskab til de mange forskellige arter, vores område er så rigt på.

8. Mobile Haver

Både skolen og børnehaven har hver 4 mobile haver (højbede på hjul), hvori der dyrkes forskellige krydderurter eller blomster. Kasserne giver anledning til at få en snak om fotosyntese, bestøvning, næring, lys og skygge, smag og sanser og vi bruger også haverne til at opdele uderummet med.

9. Sanse- og bærhave

Her har skolen tidligere dyrket forskellige slags urter til at lære om f.eks. planters lægende egenskaber. I dag er det primært bærhave, hvor børnene henter sig en snack i frikvarteret.

10. Skolehaver

De tidligere skolehaver er nu overtaget af børnehaven og Indskolingen. Indskolingen dyrker hindbær, rabarber og kartofler efter fra hånd til mund princippet. Vi eksperimenterer med at dyrke hvidløg, som giver anledning til, at benytte faget matematik, for at udregne den voksende afgrøde. I sensommeren tænder vi bål, graver kartoflerne op og laver dem til chips eller suppe. Målet er på ingen måde, at være selvforsynende, men derimod måles, vejes og sorteres kartoflerne i størrelse, som en del af undervisningen.

11. Skolens legeplads

Er et samlingspunkt, som bærer præg af, at der er brug for bevægelse gennem den lange skoledag. Vi har hverken kvæg eller dinosaurer til at ruske op i jorden – men en hel masse børn, der dagligt slider området, navnlig hvor de voksne ikke færdes så ofte.

12. Æblehaven

De gamle æbletræer er en del af en tidligere frugtplantage, som tilhørte skolens inspektør. I dag er det altid skolens 4. Klasser, som arbejder med æblehaven og hvad de vil eksperimentere med af høsten. Når det er gjort gives æblerne fri til alle andre, der har lyst til at prøve kræfter med f.eks. kagebagning, æbleflæsk eller at presse til most.

13. Børnehaven

Har en stor udendørs legeplads, der kan give børnene motoriske udfordringer. Her er cykelområde, bålplads, gynggeområder, en granskov og stejle skrænter. Viljen her er, at børn har ret til krat og mudder. Børnehaven deltager i projektet "Grønne Spirer" gennem en del år.

14. Fritidsklubben

Børnene benytter hele området efter skoletid. I 2019 lavede børnene et udendørs fuglebad og vi fik etableret udendørs hængekøjer.

15. Naturbørnehaven

I marts 2020 etablerede vi en Naturbørnehave i en tidligere pavillon. Naturbørnehaven er et nyt projekt, der giver plads til yderligere 20 børn. Børnehaven her er også en del af projekt "Grønne Spirer".

16. Trekanten med bæk og vandreservoir

Trekanten er en tidligere juletræsplantage, der er blevet tilknyttet vores øvrige matrikel. Med den, fik vi et stort Vild med vilje areal, som alle benytter til små og store ekskursioner. Her er frugttræer, krathegn og bunker af gamle grene. Bevoksningen er efterhånden blevet tæt med forskellige træer og buske. Ind mellem alt dette viras er der mange små stier på hele området. Der er en lille "sø", som opsamler regnvand fra bakken. For enden af Trekanten løber bækken under faunapassagen og videre over til Paradiset, som dog kun er et område vi "låner".

17. Kompostbeholdere

Med kompostbeholdere på forskellige steder samler og sorterer vi grønt affald fra det øvrige restaffald. Der er en del læring i, at børnene er med til denne sortering, hvad enten det er fra skolens undervisning, madkundskab, børnehavens frokostordning, klubaftner, skolehavernes afgrøder eller de mange æbleskrog vi dagligt producerer.

18. Porthuse til opsamling og sortering af pap, glas/metal, restaffald, papir

Vores pedel hjælper os med at holde gang i sortering af pap, papir og aviser, glas/metal og andet restaffald. Det betyder, at sorteringen allerede foregår inde i de forskellige klasselokaler/afdelinger med børn i alderen 2 år til 12 år.